

Kommune Qeqertalimmi

Demokraatit, Inuit Ataqtigiit aamma Naleraq
suleqatigiinnissamik isumaqatigiissutaat

***Pingaartipparput tamanut toqqissisimaneq, upperaarput
ataatsimoorfigalugulu suleqatigiinnikkut kommunitta siunissaa
qaamasuusooq***

Ukiuni sisamani suleqatigiit tunaartassaat
2025–2029

Imarisai:

Aallarniut.....	3
Naleqartitat tunngavissallu.....	4
• Meeqqat.....	4
• Inuit innarluutillit aamma ersinngitsumik innarluutillit.....	4
• Utoqqaat.....	4
• Ilaqutariinneq.....	4
• Innuttaasunik sullissineq pitsaasoq.....	5
• Kommunip aaqqissuussaana.....	5
• Aningaasarsiorneq.....	5
• Sulineq, sulisinnaangorsaaneq sulisinnaannginneq.....	6
• Inuussutissarsiorneq.....	6
• Takornariaqarneq.....	6
• Piniartuuneq aalisartuunerlu.....	7
• Kalaallit Nunaata kitaani nuna allanngutsaaliugassaq.....	7
• Qimmeq qimuttoq.....	7
• Pinngortitaq.....	8
• Nunaqarfiit.....	8
• Anartarfeqarneq, eqqagassaqarneq imeqarnerlu.....	8
• Timersorneq, kulturi kajumissutsimillu sulineq.....	9
• Qaammarsaaneq.....	9
• Upalungaarsimaneq.....	9

Aallarniut

Pingaartipparput tamanut toqqissisimaneq, upperaarput ataatsimoorfigalugulu suleqatigiinnikkut kommunitta siunissaa qaamasuusooq

Kommune Qeqertalik tassaassaaq nunagissallugu, suliffigissallugu, meeraaffigissallugu utoqqaliffigissallugulu pilerinartoq toqqissisimanartoq, tikilluaqqusaaffiusorlu. Kulturitsinnik inuusaasitsinnillu illersuisooq. Takornarissanit nunatsinneersunit, nunarsuarmiunillu tikilluaqqusisoq oqaluttuassaqarfiulluarterlu.

Ukiuni tullerni sisamani innuttaasunut sullissineq ukkatarissavarput, peqatigisaanillu annertuumik inuussutissarsiornikkut ineriartortitsinissaq ukkatariniarparput. Kommunimi aningaasanik isaatitsivissat nutaat pilersinneqartariaqarput, taamaammat inoqarfiit tamarmik immikkuullarissusaat assigiinngissusaallu nukittoqqutitut isigalugit siuarsaaneq toqqammavilerusupparput. Pingaartipparput qinikkat pisorta qarfiillu tassaassanngimmata ineriartortitsinermik kisimiillutik kivitsisussat, tassaassasulli aqutissat ajornannginnerulernissaanut sinaakkusiisussat. Sinaakkusiinerup qulakkiissavaa innuttaasut namminersorlutik suliffiuteqarnermik ineriartortitserusuttut, namminersortullu kommunitta aningaasarsiorneranut kivitseqataasussat.

Kissaatigaarput amerlanerpaat kommunimi sunniuteqaqataanissaat, kiffaanngissuseqarnissaallu. Pingaartipparput sumiiffinni oqartussaaqataanerup illersornissaa nukittuumillu inissisimajuaannarnissaa, taamaattumik innuttaasut, inuussutissarsiortut, peqatigiiffiit kattuffiit peqataatinnerisigut kiisalu namminersorlutik oqartussanik suleqateqarluarnikkut politikikkut ersarissunik nalorninaatsunillu sinaakkusiinissarput.

Avatangiisitsinnik, peqqissusitsinnillu pingaartitsilluta suliniarnissarput ataatsimoorfigaarput. Akuerinngilarput eqqaavissuaqarnikkut killiffipput, suleqatigiilluta malunnaatilimmik sumiiffinni eqqagassalerinermut atortutigut siuarsaanissaq kiisalu ESANI a/s-mik piginneqataanitsinni isumaqatigiissutitta nutarsarnissaanut sulissaagut.

Naleqartitat tunngavissallu

Meeqqat

Meeqqat tamarmik naleqartinneqarlutik, illersorneqarlutik, kinaassutsimikkullu ataqqinerlutik inissaqartinneqarnissaat kissaatigaarput. Tamanna meeqqerivinni, atuarfinni, sunngiffimmi ornittakkani ukkatarineqassaaq. Kinaluunniit qanoq ittumik atugaqaralaruni, inissisimagalaruni inuiaqatigiinni akuusinnaanissaminik pisinnaatitaaffeqarnera illersussavarput.

Inuit innarluutillit aamma ersinngitsumik innarluutillit

Inuit innarluutillit aamma ersinngitsumik innarluuteqartut naleqartumik inuiaqatigiinni akuutissinnaanissaannut minnerunngitsumik meeqqat meeqqerivinni atuarfinnilu inissaqartinneqalernissaat anguniarlugu inuit innarluutillit aamma ersinngitsumik innarluuteqartut qanigisaannik, sullissisunik, ilisimasaqartunillu qanimut suleqateqarnikkut nukittorsaanissaq sulissutigissuarput.

Utoqqaat

Kommunitsinni utoqqalinissaq toqqissisimanartuutikkusupparput. Utoqqaat ineqarnikkut atugaasa pitsaasuunissaat aamma utoqqarnik sullissinerup pitsaasumik qaffasissuseqartuaannarnissaa angujumallugu utoqqarnik sullisisut utoqqaat illuaniippata, inunnik isumaginnittoqarfiulluunniit iluaniippat ilinniarsimassutsikkut, sulisullu pikkorissartarnerisigut ilisimassasatigut ineriartortitsinissaq ukkatarissuarput.

Ilaqutariineq

Ilaqutariineq pingaartipparput, taamaammat meeqqamut tunngasumik suliassamik takkuttoqartillugu siullersaatillugu ilaqutariit peqataatinneqarlutik aqutissiorneqartarnissaat anguniarneqassaaq, tamannalu atuuttassooq meeqqamik angerlarsimaffiup avataanut inissinissaq pinaveersaarniarlugu kiisalu meeqqamik ulloq unnuarlu inissinneqarsimasumik angerlartitsiniarnermi.

Inuuneq pitsaanerpaamik aallartissinnaajumallugu najukkami ernisarfeqarnerup uterteqqinnissaa peqqinnissaqarfik suleqatigalugu nangikkusupparput, meeqqap ilumiuunermiit toqqissisimanartumik inuuneqarnissaa, ilaqutariillu aallartilluarnissaat kissaatigalugulu angorusupparput. Tamanna ajornavippat nunagisarlu qimallugu erniartortoqaannartassappat erniartornermi kisimiittannginnissaq kissaatigaarput. Ilaqutariineq nukittuumik pitsaasumillu aallartilluarnissaa tunngavissikkumagatsigu.

Innuttaasunik sullissineq pitsaasoq

Pisortat tassaassapput saaffiginninnermi innuttaasunik naleqartitsinermik, naapitsilluarnermillu toqqammaveqartumik sullissisussat. Innuttaasunik sullissineq ataatsimut isiginnittaaseqarluni ingerlanneqassaaq. Saaffiginnineq siulleq naapinneqarnermik naleqartinneqarnermik pingaaruteqarnermillu takutitsiffigineqassaaq.

Isumaginninnikkut sulisut tarnikkut isumassorneqarnissaat immikkut ukkatarineqassaaq; nukissaq sullitanut pitsaanerpaajuuaannartikkumallugu, ersarissumik ataavartumillu tarnikkut isumassorneqarnissaannut aqutissiuutissavagut.

Isumaginninnermut aqutsisoqarfiup kommuninut neqeroorutai Kommune Qeqertalimmi pitsaanermik atorineqarsinnaasunngortinneqassapput.

Kommunip aaqqissuussaana

Suleqatigilluta nassuerutigaarput kommunitta aaqqissuussaana suli pitsaanerusinnaasoq. Politikkikkut pitsaasumik sinaakkusiisinaajumalluta kissaatigaarput tamakkiisumik paaseqatigiinnissaq, tassanngaanniillu unammilligassat qanoq qaangersinnaanissaannik tikkuusseqatigiinnikkut politikkikkut sinaakkusiissalluta. Aaqqissuussaaneq Kommune Qeqertaliup aallartikkami ilusaata inerisaqqinneratigut ingerlanniarpaput.

Aningaasarsiorneq

Kommunitta aningaasaqarnikkut akisussaassulimmik, mianersortumillu ingerlatsinissaa pingaartilluinnarpaput. Inuiaqatigiit aningaasaataat isumatusaartumik pitsaasumillu atorineqarnissaat pisussaaffigaarput. Taamaattumik aamma illuanik pisussaaffeqarpugut inuussutissarsiornikkut takornariaqarnikkullu siuarsaanikkut aningaasarsiornerup pitsaasuunissaanut sulinissarpaput. Tamatta kivitseqatigiittariaqarpugut, taamaattumik namminersortunut namminersortunngorusuttunullu periarfissat ullumikkornit suli pitsaanerusariaqarmata aningaasarsiornerup ingerlanissaanut suliaqarusuppugut.

Sulineq, sulisinnaangorsaaneq sulisinnaanginneq

Sulinerup imminut akilersinnaanginnera kommunimi sulisussaaleqinermi annertuumik ajornartorsiutaavoq, tamanna naalackersuineramik sulialinnut suleqateqarnikkut aaqqiiffigerusupparput. Suliffissaaleqineq pissutigalugu aningaasanik pisartagaqarneq pisussaaffeqarnermik malitseqarnissaa kissaatigaarput, ilumoorsinnaangilaq angerlarsimaffimmi issiaannarneq sulinissamiit akilersinnaaneruppat. Inuusuttut ingerlariaqqinnissaannut aqutissiuussinerit annertuumik ukkanneqassapput kiisalu sulisinnaangorsaaneq annertuumik ukkanneqassaaq. Nakorsap sulisinnaangittutut naliligai ataqqinnittumik illersorneqartumillu sullinneqarnissaat kissaatigaarput, tamanna aamma allaffissornermik annikillisaataassammat.

Inuussutissarsiorneq

Kommunitsinni inuussutissarsiornerup siuarsartuarnissaa politikikkut pitsaasumik sinaakkuteqartissallugu pingaartilluinnarparput. Inuit nunaminni siuarsaaqataarusuttut kiffaanngissuseqarlutik annertunerpaamik ineriartortitsinermi kivitseqataanissaat angorusupparput.

- Kommunitsinni inuussutissarsiortunut inussiarnernerup qulaajarnissaanut Qeqertalik Business Council qanimut suleqatigeqqissaarusupparput.
- Kommunitta nunarsuarmioqatigiinni suli annertunerusumik nittarsaanneqarnissaa Qeqertalik Business Council suleqatigalugu ingerlakkusupparput.
- Namminersortunngornissamut aallarnisarnerit ajornanginnerusut kajungernarnerusullu aqutissaqartikkumavagut.
- Takornariaqarneq aqutigalugu avammut nittarsaassinikkut kommunitta ilisimaneqaleriartornera ineriariartorfissatut isigaarput, taamaammat fundraising atorlugu aningaasaliisussarsiorneq ingerlakkusupparput.
- Kissaatigaarput Qeqertalik Business Council kommunitta iluani inoqarfinni pitsaanerusumik attaveqaateqalersinneqassasoq.
- Kulturikkut piujuartitsineq siunertaralugu inuussutissarsiornikkut siursaanissamut sulineq aallartisarneqassaaq.
- Takornariaqarneq kommunitsinni periarfissarissaarpoq, tassuunakkut annertuumik siursaanissarput kissaatigaarput.

Takornariaqarneq

Upperaarput politikikkut eqqummaarilluarnikkut Kommune Qeqertalik siunissarissaartoq. Ukioq kaajallallugu inoqarfinni tamani aningaasarsiornerup ingerlasinnaalernissaa politikikkut angorusupparput.

Suleqatigiilluta isumaqarpugut Kommune Qeqertalik takornariaqarnikkut siuarsaaffigissallugu piukkunnarluartuusoq. Tamannali aatsaat anguneqarsinnaavoq kommunitisinni angallanneq aaqqinneqarpat. Tamanna naalakkersuinermik suliaqartunik qanimut suleqateqarnikkut aaqqiivigineqarnissaa sulissutigissuarput. Kalaallit Nunaata aningaasarsiorneranut kivitseqataarusuppugut, angallannerup aaqqiivigineratigut nunaqavissut kulturitsinnik aallaaveqartumik misigisassanik suliaqartut ingerlalluarnissaannik toqqammaviliissagatta. Tamannali aamma pisussaaffiliivoq, takornarissat amerlanerit perusukkutsigit pinngortitarput, naleqartitagullu illersorsinnaasussaavagut. Taamaammat kissaatigaarput inoqarfinni tamani piniariartarfiit, pilisarfiit, kangerluit ilaalu ilanngullugit nunaqavissunik peqataatitsinikkut qanoq atorneqarnissaannik, illersorneqarnissaannillu ilusilersuissaq.

Piniartuuneq aalisartuunerlu

Nalitsinni aalisartuuneq piniartuunerlu inuussutissarsiut pingaarutilik kulturitsinnullu toqqammaviliisoq siursaaqataaffigerusupparput illersorlugulu. Kulturitta ataannarnissaanik qulakkeerinnittumik sumiiffinni piniarnikkut inuussutissarsiuteqarfiusuni nalitta pissarititaanik imminut pilersornermi periarfissarititaasut pitsanngorsassavagut. Minnerunngitsumik aalisartut Torsukattammut aalisariaqartartut illussaqaartinnissaat neqitsersuiffeqarnissaallu peqatigiiffiit peqatigalugit piviusunngortikkusullutigu.

Kalaallit Nunaata kitaani nuna allanngutsaaliugassaq

Nuna allanngutsaaliugassaq pillugu suliniutip qulakkiissavaa nunarsuarmioqataaleraluttuinnarnitsinni nunatta inuusaasitalu illersorneqarnissaa. Nunarput uagut nammineq pigaarput, piniartut pilisartullu pinngortitami kiffaanngissuseqarlutik atuisinnaajuarnissaat suliami uani qitiussaaq. Qaquguluunniit nunaqavissut nunaminnik atuisinnaajunnaarsinnissaat siunertarineqanngisaannassaaq, taamaammat nuna allanngutsaaliugassamut tunngatillugu pinngortitatta, inooriaatsitta, piniariaasitalu takornarissat umiarsuarsuaannut tikittartunut illersorneqassaaq. Pissusissamisoortumik pisussaaffigaarput illersussallugu, aamma kinguaassagut pillugit.

Qimmeq qimuttoq

Ataqqivarput, erialagalugulu qangarsuaaniilli inuup qimmillu imminnut ataqatigiilluinnarneratigut inuinnarsinnaanitsinnut toqqammavilersimagaatigut. Oqaluttuaq taanna kinguaatsinnut ingerlateqqinnissaa, kiisalu qimmeq qimuttoq nunarsuatsinni eriagisassanngortinneqarnikuunera kommunitta aningaasarsiorneranut kivitseqataasussatut isigaarput.

Taamaattumik kommunitut qimuttumik qimmeqarnerup piujuarnissaanut illersornissaanullu qimmiliveqarnikkut, qimussernerullu piujuarnissaanut qimillit peqatigalugit pitsaasumik patajaatsumillu toqqammavisseerusuppugut, ilisimagatsigu qimmeqarnikkut atukkat pitsaanerullutillu inatsisitigut illersugaanerusariaqartut.

Pinngortitaq

Kommune Qeqertalimmi nunatat tamaasa peqqissaarullugit akisussaassusilimmillu ataqqineqarlutik najoreernerini torersumik qimatsisarnissaq inuiaqatigiinnit pimoorullugu atorneqassasoq qulakkeerusupparput. Pinngortitarput kusanartoq, timikkut tarnikkut anersaakkullu nukissanik inuiaqatigiisugut immersorneqartarfippit ataqqissallugu tamatta pisussaaffeqarpugut. Uumasunik eqqissisimatitsisarnerup nalilersortuarnissaa namminersorlutik oqartussanik qanimut suleqateqarnikkut eqqumaffigineqarnissaa kissaatigaarput, takusinnaavarput eqqissisimatitsinerup kinguneranik nerisareqatigiinnerput ataqatigiikkunnaariartortoq.

Nunaqarfiit

Isumaqatigiissummi kommunitisinni nunaqafittatta immikkut sammineqarnissaat qitiuvoq. Ilaatigut nunaqarfinni aqutsisut suliaasa malunnaatilimmik sunniuteqartinnerunissaat, nunaqarfinilu festivaalitut ittut nunaqarfimmiunit aningaasarsiorfiullu artikkusuppugut.

Tassuuna kommuni tapersersuinissaa kissaatigaarput, imeqarnikkut atugassarititat namminersorlutik oqartussat peqatigalugit pitsanngorsaarusuppugut, kiisalu najoruminarsaanissaq anguniarlugu kommunit illuutaasa imeqarnikkut anartarfeqarnikkullu aaqqissuunnissai tulleriissaarinikkut aaqqissuukkusullutigit.

Anartarfeqarneq, eqqagassaqarneq, imeqarnerlu

Anartarfeqarneq imeqarnerlu eqqarsaatigalugit kommunip pisussaaffigissavaa sanaartornermi kuinnartunik anartarfeqarlunilu imeqartitsinissaq. Taamaattoq eqqaamassavarput pinngortitamik peqqissusitsinnillu paarinninnissarput tamatta akisussaaffigippit, taamaammat nammineq illuutillit kuinnartunik anartarfeqalernissaq imeqalernissarluunniit kissaatigippassuk kommuni %-mik aaliangersaanikkut tapiissuteqarsinnaanissaa ujartorusupparput. Eqqaavissuaqarneq qinigaaffimmi uani annertuumik piorsaavigerusupparput, ESANI a/s-milu piginneqataagatta isumaqatigiissutaasup nutarsarnissaanik kissaateqarluta, kiisalu angerlarsimaffinni eqqagassanik immikkoortiterisalernissaq atuutsilernissaa sulissutigerusullutigu.

Timersorneq, kulturi kajumissutsimillu sulineq

Timersorneq kulturilu inuiattut ataatsimoortittarpaatigut, timikkut tarnikkut anersaakkullu nukittuunngortittarluta, ataatsimoornermillu annertuumik minnerunngitsumillu peqqinnartumik inuuneqarnissamut aqquissiuussilluartarput. Taamaattumik ukiuni tulluuttuni sisamani timersornikkut, kulturikkut kajumissutsimillu sulinerup pingaartillugu ukkatarineqassooq. Ilaatigut timersortartut angusarissaarlutik tikikkaangata persuarsuutigineqartarnerat, tapiisarnermut ileqqoreqqusatigut allannguinerit, kajumissutsimillu sulinerup naleqarnerulersinneratigut. Kiisalu nunaqarfinni isikkamik arsaanneq nuannarineqarluarmat ivigaasanik arsaattarfeeqqanik pilersuerusulluta.

Qaammarsaaneq

Kommunitut ilisarineqarluarnissarput angujumallugu ataavartumik qaammarsaaneq ingerlakkusupparput, pisortat ingerlataannut innuttaasut, innuttaalerumaartussallu periarfissaasa suunerannik ullumikkornit annertunerusumik paasissutissiinerunissarput kissaatigaarput, tamanna sullissinerup pitsaasuunissaanut qulakkeerinniffiussammat.

Upalungaarsimaneq

Upalungaarsimaneq sutigut tamatigut kommunitut pingaarutilittut isumaqarfigaarput, taamaattumik qatserisartoqarnermi atortutigut malinnaanissaq inatsisitigut pisussaaffiusoq eqqumaariffigalugu malinnaatinnissaa sulissutigissuarput.

Ulloq: 17/4-25

Inger Jeremiassen
Demokraatit

Niels Kristensen
Inuit Ataqatigiit

Jens Vetterlain
Naleraq

